

Udskriftsdato: 16. december 2025

KEN nr 10424 af 16/12/2014 (Gældende)

SU - arbejdstager - ansøgningstidspunkt

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 14/001555

SU - arbejdstager - ansøgningstidspunkt

Såfremt en studerende, der tidligere efter en konkret vurdering har fået afslag på SU som arbejdstager, får arbejde af et omfang, der kan medføre ret til SU, forudsætter retten til SU en ny ansøgning om SU. Det var således ikke tilstrækkeligt senere at anmode sagen genoptaget.

Din klage vedrørende afslag på ret til SU

I brev modtaget 21. oktober 2013 har du klaget over Styrelsen for Videregående Uddannelsers (herefter: styrelsen) afgørelse af 18. september 2013, om, at du ikke anses for arbejdstager efter det EU-retlige arbejdstagerbegreb fra september 2011.

Ankenævnets afgørelse

Nævnet tiltræder styrelsens afgørelse af 3. oktober 2011, som genvurderet ved afgørelsen af 18. september 2013, hvorefter du ikke har ret til SU i september 2011 og i oktober 2011.

Ankenævnet tiltræder endvidere styrelsen afgørelse om, at du ikke har ret til SU for så vidt angår tiden efter oktober 2011, men med den ændrede begrundelse, at du ikke søgte SU efter oktober 2011.

Begrundelse

SU-loven (dagældende lovbekendtgørelse nr. 661 af 29. juni 2009, nu lovbekendtgørelse nr. 39 af 15. januar 2014) indeholder bl.a. følgende bestemmelser (uddrag):

§ 2 a. (...)

Stk. 2. Uddannelsessøgende, der er EU-statsborgere eller EØS-statsborgere, og deres familiemedlemmer kan få uddannelsesstøtte til uddannelse i Danmark og i udlandet efter de betingelser, der følger af EU-retten og EØS-aftalen. (...)

§ 38 b. (...)

Stk. 2. Uddannelsesstøtte udbetales forud i månedlige rater, jf. dog §§ 38 c og 38 d, og kan tidligst udbetales fra begyndelsen af den måned, hvor ansøgning om støtte er modtaget

1) i styrelsens elektroniske selvbetjeningssystem, jf. § 38 a, stk. 1, (...)

SU-bekendtgørelsen (dagældende bekendtgørelse nr. 1269 af 17. december 2012, nu bekendtgørelse nr. 792 af 25. juni 2014) indeholder bl.a. følgende bestemmelser (uddrag):

§ 67. En EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger. (...).

Begrundelse

Arbejdstager i Danmark, SU fra september 2011

Ifølge EU-Domstolens praksis er det afgørende for, om en person kan anses for arbejdstager, at personen i en hvis periode præsterer ydelser mod vederlag for en anden og efter dennes anvisninger. Hvis beskæfti-

gelsen derimod fremstår som et marginalt supplement, vil der ikke foreligge et arbejdstagerforhold efter EU-retten.

EU-Domstolen har bl.a. slået fast, at den omstændighed, at den pågældende kun har arbejdet ganske få timer, kan være et holdepunkt for, at den udøvede beskæftigelse kun er et rent marginalt supplement (Domstolens afgørelse C-14/09, Genc).

På tidspunktet for din ansøgning om SU fra september 2011 oplyste du at have haft erhvervsarbejde 6 timer om ugen i Danmark indtil august 2011, og at du bevarede arbejde 5 timer ugentligt ved siden af studiet.

Ankenævnet må imidlertid konstatere på baggrund af de modtagne oplysninger fra SKAT, at du i hele september 2011 ikke havde lønindkomst. Ankenævnet konkluderer på det grundlag, at du ikke havde lønnet arbejde i september 2011. Du var derfor på ansøgningstidspunktet i september 2011 ikke arbejdstager ifølge det EU-retlige arbejdstagerbegreb, jf. SU-bekendtgørelsens § 67, stk. 1.

Ankenævnet tiltræder derfor styrelsens afgørelse af 3. oktober 2011, som styrelsen har fastholdt i afgørelsen af 18. september 2013, for så vidt angår det forhold, at du ikke var arbejdstager i september 2011.

SU fra oktober 2011

Du har i din anmodning den 13. juni 2013 anmodet om SU med tilbagevirkende kraft for de perioder, hvor du har oplyst at have været arbejdstager i Danmark.

Ved vurderingen af, om du havde ret til SU som arbejdstager, har nævnet som udgangspunkt taget stilling til, om du var arbejdstager på ansøgningstidspunktet i september 2011.

Så længe din ansøgning ikke har været besvaret med en afgørelse fra styrelsen, kan der under sagens behandling endvidere tages hensyn til, om du på et senere tidspunkt blev arbejdstager med ret til SU. Styrelsen har først i brev af 3. oktober 2011 meddelt dig afslag på ret til SU.

Ankenævnet foretager derfor også en vurdering af, om du var arbejdstager i oktober 2011. Ankenævnet må imidlertid konstatere, at du heller ikke i oktober 2011 havde lønindkomst. Ankenævnet tiltræder derfor også styrelsens vurdering af, at du ikke var arbejdstager i oktober 2011.

SU fra november 2011 og frem

Ankenævnet finder det udelukket, at du på baggrund af en ansøgning om SU fra september 2011, som du modtog afslag på i oktober 2011, kan opnå ret til SU fra et senere tidspunkt uden at have søgt igen fra det senere tidspunkt.

Ifølge SU-lovens § 38 b, stk. 2, er det udelukket at søge SU med tilbagevirkende kraft. Det er således en almindelig betingelse for at opnå ret til SU, at den studerende har søgt SU. Selv om du måtte have opfyldt de øvrige betingelser for at have haft ret til SU, herunder at du måtte være blevet arbejdstager på et senere tidspunkt, kan du alene have opnået ret til SU, hvis du også havde ansøgt.

Styrelsen har således ikke haft pligt at genvurdere din ansøgning konkret måned for måned i tiden efter oktober 2011 uden ny ansøgning fra dig.

På den baggrund foretager ankenævnet ikke en konkret vurdering af, om du i månederne efter oktober 2011 måtte have været arbejdstager, da du ifølge det oplyste ikke har søgt SU efter oktober 2011.

Ankenævnet tiltræder således også styrelsens afgørelse af 18. september 2013 for så vidt angår det forhold, at du ikke har ret til SU i perioden efter oktober 2011, men med den ændrede begrundelse, at du ikke søgte SU efter oktober 2011.

Ankenævnet beklager sagsbehandlingstiden.

Sagsfremstilling

Det fremgår af oversigt fra eIndkomst, at du i august 2011 havde 11 løntimers arbejde. I september 2011 og oktober 2011 havde du ikke lønnet arbejde. I november 2011 får du igen arbejde, 40 løntimer over hele måneden.

Det fremgår af ansøgning om SU modtaget 8. september 2011 på [uddannelsessted], at du søger SU fra september 2011.

Det fremgår af oplysningsskema til udenlandske statsborgere modtaget 11. august 2011, at du er engelsk statsborger, at du har opholdt dig i Danmark siden 25. august 2010, at du har haft arbejde i Danmark siden april 2011 og indtil august 2011 6 timer ugentligt, at du har erhvervsarbejde med vedligeholdelse og håndværk og bevarer arbejde ved siden af studierne i 5 timer om ugen.

Styrelsen har i brev af 3. oktober 2011 meddelt dig afslag på ret til SU.

Du anmodede den 13. juni 2013 styrelsen om at genåbne sagen. Du har anført, at du inden studiestart var og er arbejdstager, og at du aktuelt arbejder 12 timer ugentligt. Du anmoder om SU med tilbagevirkende kraft i de perioder, hvor du var arbejdstager i løbet af dit studie.

Styrelsen har den 18. september 2013 meddelt dig, at styrelsen har genoptaget sagens behandling og kan oplyse, at du ikke er tildelt SU til uddannelsen som bygningskonstruktør. Efter en konkret vurdering har du ikke haft faktisk og reel beskæftigelse som arbejdstager. Det vil normalt sige arbejde af et omfang på minimum 10 til 12 timer ugentligt. Dine indtægter udgør et marginalt supplement og du kan derfor ikke betragtes som arbejdstager efter EU-retten.

Du har i brev modtaget 21. oktober 2013 klaget til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger og bl.a. anført, at EU-Domstolen har fastsat et bestemt antal timer pr. uge, ikke et antal kroner og øre. Du beskriver, at du ikke hver måned siden september 2011 har haft en indkomst, men at der har været perioder, hvor du har arbejdet og tjent rigeligt. Du har beskrevet dine indtægtsforhold i perioden fra februar til og med august 2013, herunder at du i august 2013 havde indtægt på 10.516 kr., og at det ikke er et marginalt supplement. Du har anført, at du som minimum bør få SU fra begyndelsen af 2013, eventuelt flere periode mellem dengang og nu.

Styrelsen har i brev af 15. januar 2014 videresendt sagen sammen med en udtalelse til ankenævnet. Styrelsen har henvist til, at styrelsen baserer sin vurdering på, om du i en periode på ikke under tre måneder har haft erhvervsarbejde af tilstrækkeligt omfang. Styrelsen baserer sin vurdering på oplysninger fra SKAT. Perioder på under 3 måneder kvalificerer ikke som faktisk og reel beskæftigelse. Et gennemsnit på 10 til 12 timers beskæftigelse er endvidere ikke tilstrækkeligt, idet der skal præsteres 10 til 12 timers arbejde hver uge. Da du kun har haft tilstrækkeligt erhvervsarbejde i december 2011, januar 2012 og august 2013, finder styrelsen efter en konkret vurdering, at du i perioden fra september 2011 til og med afgørelsen af 18. september 2013 ikke opfyldte betingelsen om at være arbejdstager efter EU-retten.

Ankenævnet har ved brev af 27. januar 2014 fremsendt sagens akter til dig, således at du havde lejlighed til at fremkomme med bemærkninger hertil.

Du har i brev af 26. februar 2014 bl.a. anført, at der ikke er grundlag for en fortolkning, hvor der sættes krav om tidsmæssige intervaller, hvor den arbejdsmæssige aktivitet skal have fundet sted. Såfremt styrelsen ikke giver dig ret til SU fra 2011, må der kunne udbetales SU for enkeltstående perioder.

Ankenævnet har den 11. august 2014 anmodet styrelsen om at redegøre for, på hvilken baggrund styrelsen har foretaget konkrete vurderinger af perioder efter det tidspunkt, hvor du søgte SU, når det er oplyst, at du har fået afslag med den begrundelse, at du ikke var arbejdstager, og du ikke senere har søgt SU. Nævnet har endvidere anmodet styrelsen om at uddybe, hvorfor en person, som har erhvervsarbejde, men ikke i over 3 måneder, ikke kan være omfattet af EU-rettens arbejdstagerbegreb.

Styrelsen har i e-mail af 22. september 2014 henvist til, at styrelsen altid foretager en konkret vurdering, at styrelsen ved vurderingen lægger sig op ad dommen Ninni-Orasche, og at styrelsen baserer den konkrete vurdering på, om man i en periode på ikke under tre måneder har haft faktisk og reel beskæftigelse. Efter styrelsens opfattelse medfører genoptagelse, at styrelsen skal foretage en vurdering af hele din studieperiode, og at det ikke kan kræves, at der foreligger en ansøgning fra et senere tidspunkt end 1. september 2011.

Styrelsen har telefonisk den 10. november 2014 beskrevet for ankenævnet, at det er udelukket at inddrage forhold, der er opstået senere, under en genoptagelsessag, men at styrelsen i sagerne om genoptagelse har fundet, at ændringen af retsgrundlaget (med henvisning til dommen C-46/12 LN) har medført så stor usikkerhed omkring de studerendes retsstilling, at styrelsen også inddrager forhold, der ligger efter ansøgningstidspunktet.

Styrelsen har i e-mail af 25. november 2014 henvist til, at den skete konkrete vurdering af perioden efter ansøgningstidspunktet var en fejl, da styrelsen har genoptaget sager, hvor studerende har fået afslag på SU med henvisning til deres hovedformål ved indrejsen til Danmark, og at afslaget til dig den 3. oktober 2011 var i overensstemmelse med styrelsens praksis omkring genoptagelse af tidligere afgjorte sager.

Styrelsen har endvidere den 25. november 2014 mundtligt forklaret til ankenævnet, at styrelsen alene optager forhold, der ligger efter ansøgningstidspunktet, til genoptagelse, hvis et afslag på SU til en EU-statsborger oprindelig var begrundet i den studerendes hovedformål. Et afslag, som har været begrundet i, at den studerende faktisk og reelt ikke arbejdede på ansøgningstidspunktet, kan ikke genoptages med den virkning, at også forhold, der ligger efter ansøgningstidspunktet, kan inddrages i sagens behandling. Da afslaget på din ansøgning var begrundet i en vurdering af, at du ikke var arbejdstager på ansøgningstidspunktet, medfører din anmodning om genoptagelse alene, at styrelsen skal foretage en ny vurdering af, om du på ansøgningstidspunktet var arbejdstager. Såfremt du havde ønske om at modtage SU på et senere tidspunkt, hvor dine arbejdsforhold havde ændret sig, ville det have forudsat ny ansøgning. Styrelsen konkluderer derfor, at det var en fejl, da styrelsen foretog en konkret vurdering af perioden efter september 2011.

Ankenævnet har i breve af 25. september 2014, 25. november 2014 og 2. december 2014 fremsendt supplerende akter til dig, således at du havde lejlighed til at fremkomme med bemærkninger hertil. Ankenævnet har ikke modtaget bemærkninger fra dig i den anledning.